דף תרגול: כתבה בשבוע – עובדה, דעה וקשרים לוגיים

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבדיל בין עובדה לדעה בטקסט חדשותי
- לזהות קשרים לוגיים ולהבין את התפקיד שלהם
- לנסח סיכום קצר וטיעון עם נימוקים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – חלק א' – מבחר (עובדה, דעה וסוגי טקסט)

1. ב – בעיר התקיים אירוע ביום שלישי
2. ג – זה היה הרעיון הכי טוב השנה
3. ב – בידיעה יש בעיקר עובדות, בכתבת דעה יש גם עמדה אישית

חלק ב' – חלק ב' – נכון/לא נכון (קשרים לוגיים)

1. נכון – כי מסביר למה קרה משהו
2. לא נכון – לעומת זאת מציינת ניגוד בין שני דברים
3. נכון – לכן מראה מה קרה בגלל הדבר הקודם

חלק ג' – חלק ג' – השלמת קשרים לוגיים

1. לכן
2. כי

חלק ד' – חלק ד' – התאמה: קשר לוגי ויחס

1 – ג (סיבה)
2 – ד (תוצאה)
3 – ב (ניגוד)
4 – א (הוספה)

חלק ה' – חלק ה' – סדר קריאת הכתבה

1. קוראים את הכותרת וכותרת המשנה ומנחשים על מה הכתבה
2. קוראים פעם ראשונה כדי להבין את הרעיון הכללי
3. קוראים פעם שנייה ומסמנים מילים חדשות וקשרים לוגיים
4. עונים על השאלות מי, מה, מתי, איפה, למה

חלק ו' – חלק ו' – כתיבה

1. בדיקת מבנה תקין: נושא, עיקר, חשיבות; שפה ברורה ותמציתית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- עובדה אפשר להוכיח, דעה היא עמדה אישית
- תשובה תלויה בבחירת התלמיד/ה - לבדוק דיוק היחס (סיבה/תוצאה/ניגוד/הוספה)
- כל שאלה כנה מקובלת

טיפים להפעלה:

- אפשר להריץ את חלק ב' וג' בעל פה לפני העבודה בכתב, כהכנה
- מומלץ לבחור כתבה קצרה מראש ולחבר את התרגילים אליה בזמן השיעור
- בעבודה בזוגות אפשר להחליף דפי התאמה ולבדוק אחד לשני

דף תרגול: כתבה בשבוע – עובדה, דעה וקשרים לוגיים

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל שבוע קוראים כתבה בעברית קלה, מזהים בה עובדות ודעות, שמים לב לקשרים הלוגיים בין המשפטים, ובסוף מתרגלים לכתוב סיכום וטיעון קצר.

בנק מילים: כי | לכן

1 חלק א' – חלק א' – מבחר (עובדה, דעה וסוגי טקסט)

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה מהמשפטים הבאים הוא עובדה?

(א) לדעתי זה היה מעניין מאוד (ב) בעיר התקיים אירוע ביום שלישי

(ג) אני חושב שזה הדבר הכי חשוב

2. איזה מהמשפטים הבאים מביע דעה?

(א) הטמפרטורה הייתה 20 מעלות (ב) האירוע התחיל בשעה 10

(ג) זה היה הרעיון הכי טוב השנה

3. מה ההבדל העיקרי בין ידיעה חדשותית לכתבת דעה?

(א) באורך המשפטים בלבד

(ב) בידיעה יש בעיקר עובדות, בכתבת דעה יש גם עמדה אישית (ג) אין הבדל

2 חלק ב' – חלק ב' – נכון/לא נכון (קשרים לוגיים)

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה "כי" מציינת בדרך כלל יחס של סיבה.	☐	☐
2	המילה "לעומת זאת" מציינת הוספה למשפט הקודם.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	המילה "לכן" מציינת תוצאה של מה שנאמר קודם.	☐	☐

3 חלק ג׳ – חלק ג׳ – השלמת קשרים לוגיים

השלימו את המילה החסרה.

1. ירד גשם כבד, _____ בוטל האימון.

2. התלמיד הצליח במבחן _____ למד הרבה.

4 חלק ד׳ – חלק ד׳ – התאמה: קשר לוגי ויחס

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כי	___	**א.** הוספה
2. לכן	___	**ב.** ניגוד
3. אבל	___	**ג.** סיבה
4. גם	___	**ד.** תוצאה

5 חלק ה׳ – חלק ה׳ – סדר קריאת הכתבה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	עונים על השאלות מי, מה, מתי, איפה, למה
☐	קוראים פעם שנייה ומסמנים מילים חדשות וקשרים לוגיים
☐	קוראים את הכותרת וכותרת המשנה ומנחשים על מה הכתבה
☐	קוראים פעם ראשונה כדי להבין את הרעיון הכללי

6 חלק ו׳ – חלק ו׳ – כתיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו סיכום בן שלושה משפטים לכתבה שקראתם השבוע: משפט פתיחה (הנושא), משפט עיקר (מה קרה), משפט סיום (למה זה חשוב).

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין עובדה לדעה?

תנו דוגמה למילת קשר אחת והסבירו איזה יחס היא מציינת

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀